



Uttalelse fra Byarkitekten

Referanse: GKH

Dato 7. apr. 2025

Til:	Byggesakskontoret
Fra:	Byarkitekten

Rammesøknad for Klæbuveien 65

Hva notatet gjelder

Notatet er en uttalelse fra Byarkitekten til rammesøknad for oppføring av undervisningsbygg i Klæbuveien 65. Nybygget er en del av NTNU Campussamling. Utbyggingen som skal legge til rette for at NTNU får samlet store deler av sin virksomhet i Trondheim rundt Gløshaugen, blir gjennomført gjennom sju delprosjekter; Økonomi og innovasjon (P1), Materialteknologi (P2), Logistikkentral (P3), Musikk (P4), Hovedbygningen (P5), Humaniora og samfunnsvitenskap (P6) og Infrastruktur og landskap (P0). Denne rammesøknaden handler om delprosjektet P1. Tomta ligger på den eksisterende parkeringsplassen Hesthagen nedenfor Gløshaugenplatået. Tomten for prosjektet er en synlig tomt i bybilde og P1 er et viktig møtepunkt mellom byen og universitetet. Byarkitekten vurderer rammesøknaden og med fokus på byform og høyder, arkitektonisk utforming og kvalitet, og bymessig sammenheng og byliv.



Perspektiv fra Klæbuveien.

Byarkitektens vurdering av rammesøknaden

1. Byform og høyder

Bygget er rammesøkt oppført i fem etasjer, hvorav den øverste etasjen er inntrukket mot nord for å gi bedre solforhold for naboene. I tillegg kommer en teknisk etasje mot øst, og en underetasje. Byggehøyden er redusert sammenlignet med regulert høyde. Dette er et godt grep for å minimere den visuelle dominansen av et stort bygg i eksisterende bystruktur og reduksjon bør brukes for å tilpasse bygget bedre til omgivelsene.

Byggets volum bryter med omkringliggende bebyggelse, slik også Handelshøyskolen gjør. Byggets program er omfattende, men det er viktig at bygningen forholder seg til kontekst, både til Høgkoleparken og bygata Klæbuveien. Slik det fremstår nå, svikter det med å lage gode bysituasjoner og ingen av etablerte fasadelinjer følges.

Byggets plassering lengre mot øst enn regulert byggegrense gir en tilbaketrekning fra Klæbuveien. Å følge byggelinjene til bygårdene nordover i gata, enten ved at det plantes trær langs byggelinja eller at det nye bygget plasseres i byggelinja, ville gitt en mer bymessig situasjon.

Mot øst er bygget i rammesøknaden plassert noe lengre øst enn bebyggelsen i Schøyens gate. Bygget bør plasseres i byggelinja til Schøyens gate for å videreføre den etablerte gatestrukturen her og gi plass til det grønne, samtidig som det etableres en bredere gangakse langs parken.

2. Arkitektonisk utforming og kvalitet

Bygningen framstår som et enkelt, samlet volum med en stram rytme i fasadene. Den arkitektoniske utformingen er tydelig strukturert med en differansiering mellom førsteetasje og resten av bygningen. Førsteetasjen har mer variert utforming og høyere etasjehøyde enn byggets øvrige etasjer. I første etasje kombineres fasadeglass i aluminium med tette felter. Resten av bygningen er strammere og framstår som et samlet volum. Man kan vurdere la det mer varierte fasadeuttrykket i første etasje gå over to etasjer.

Bygningen er basert på moduler på 2,4 meter, og dette er en synlig del av fasaden. Moduloppdelingen gir en stram rytme i fasaden fra andre etasje og oppover. Konstruksjonen gir også et relieff i fasaden, og mulighet for en viss variasjon materialer innenfor en stram ramme. Det er planlagt å bruke trepanel i en mørk farge, med en kombinasjon av solcellepanel i de tette feltene under vinduene mot sør og vest, og gjenbruksmaterialer i de tette feltene under vinduene mot nord og øst. Det foreslås bruk av mørkt tre, i kombinasjonen av solcellepaneler og gjenbruksmaterialer. Byarkitekten er bekymret for at dette kan gjøre at bygningen framstår veldig massiv, mørk og tung og at gjenbrukt trepanel ikke vil gi et varig uttrykk og bli slitt over tid. Det er viktig at den endelige farge- og materialpaletten sikrer en harmonisk og vakker utforming med varig kvalitet. Bebyggelsen i området består konsekvent av murarkitektur i farger bortsett fra kortenstålbygget i Elgeseter gate.

Tegl i en varm valør kan for eksempel gi en vakker utforming, som likevel bevarer det ønskede helhetlige og varige uttrykket, og som samtidig ikke blir like mørkt og massivt som i rammesøknaden, og heller ikke blir slitt over tid.

Det søkes dispensasjon om bestemmelsen om bredde på utendørs trapp, som skulle etableres som en allment tilgjengelig forbindelse. Trappa er i rammesøknaden trukket vekk fra fasaden og gjort til et løsrevet element. Utkraget del av bygningen er også fjernet, så trappa får ingen overbygning og oppleves ikke lenger som en integrert del av bygget. Gjennomsnittlig bredde på trappa er også betraktelig redusert fra kravet i bestemmelsene. I reguleringsplanen var trappa fremstilt som et arkitektonisk hovedgrep, integrert i bebyggelsen, men slik trappa fremstår i illustrasjonsprosjektet er Byarkitekten bekymret for at trappa vil framstå som et løsrevet element og oppleves som en konstruksjon som hverken står seg godt alene, eller i samspill med bygg og byrom. Den blir et ekstremt synlig element på den attraktive sørfasaden, og tar både utsyn og sol fra bygningen, samtidig som den ikke beriker den solrike plassen. Byarkitekten anbefaler ikke å godkjenne denne dispensasjonen, og oppfordrer til å integrere en trapp bedre i bygningsmassen, med muligheter for opphold og beplantning.

3. Bymessig sammenheng og byliv

Handelshøgskolen markerer møtepunktet mellom universitetet og byen vest for Gløshaugenplataet. P1 vil styrke dette møtet, hvis det gjøres på riktig måte. Å få en tydelig videre kobling på Hesthagen gjennom et raust offentlig torg, et inviterende inngangsparti og bred trapp oppover langs ny bebyggelse kan være gode virkemidler for å koble universitetet og byen enda bedre sammen. Hovedinngangen og torget har blitt for lite for å få til en raus og inviterende ankomst, og det må legges mye mer omtanke i hvordan denne plassen skal fungere sammen med foreslått bygningsmasse og programmer i første etasje. Trappa har blitt for smal for å være enten et eget element eller et bygningsintegrert element. Både torget, hovedinngangen og trappa bør styrkes som inviterende, offentlige rom.

Første etasje har en utforming med store glassflater og synlighet inn mot byggets funksjoner. Dette er et viktig grep for å skape aktivitet på gateplan og sikre en god kobling mellom inne- og uterom. Det er imidlertid viktig å se på muligheten for utadrettede funksjoner i første etasje for å skape det ønskede bylivet på gateplan, spesielt mot torget og Klæbuveien. Multirommet som går over to etasjer, bør for eksempel flyttes opp i første etasje.

Plassdannelsen mot sør og vest kan bli et positivt bidrag til byrommet, men det har blitt mindre brukbart, med mye sykkelparkering og dårligere plass. Heis- og trappeplassering og utforming forsterker inntrykket av elementer som reduserer kvaliteten til både bygget og plassen i stedet for å gi merverdi.

Den illustrerte grønne beplantningen på fasaden og atriet kan styrke byggets kobling til Høgskoleparken og bidra til et grønnere bymiljø. Vil det bli plantet trær i Klæbuveien slik illustrasjonene viser? Eksisterende trær er hugget ned.

Byarkitektens konklusjon

Byarkitekten mener at dette prosjektet er viktig, og at det markerer møtepunktet mellom byen og universitetet. For at prosjektet skal bli et positivt tilskudd til byutviklingen i Trondheim og en god start på det store byggeprosjektet NTNU campussamling, er det viktig at man får til et prosjekt med høye ambisjoner for arkitektur og bærekraft, og som prioriterer gode uterom og tar hensyn til den omkringliggende byen.

Ekstra viktig er det at et stort offentlig byggherre går foran og prioriterer arkitektur i tråd med sine egne målsetninger: *“God arkitektur uttrykker kultur og identitet. Den skal bidra til trivsel og gi attraktive, funksjonelle og universelt utforma byggverk og uterom. Alle prosjekt Statsbygg er involvert i, skal ha høy arkitektonisk kvalitet med stor bruksverdi og god areal-, energi- og kostnadseffektivitet. Vi har som mål at all arkitektur som blir utforma av oss, skal vere samfunnsbyggande, berekraftig, attraktiv, effektiv, og dekke brukarane sine behov”.*

Prosjektet passer bedre inn i byens skala etter nedskaleringen. Grepene med lavere høyder, stramme fasader, og åpen og variert førsteetasje styrker byggets bidrag til byen. Byarkitekten mener likevel at det er viktig å vurdere bredere og mer integrerte trapper, rausere torg og hovedinngang, mer utadrettede funksjoner i første etasje og styrket sammenheng mellom inne og ute. Byarkitekten fraråder det svarte fasadeuttrykket og anbefaler at det tas en ny vurdering på material- og fargevalg med varmere uttrykk, men at det stramme og rytmiske uttrykket blir beholdt. Byggets arkitektoniske kvaliteter må ivaretas gjennom detaljeringen og varige materialer i fasaden. Byggets plassering bør vurderes på nytt innenfor regulerte byggegrenser. Det nye bygget bør følge byggelinjen i Schøyens gate i øst. Byggelinjen i Klæbuveien bør følges med enten bebyggelse eller en trerekke i vest.

Nadja Sahbegovic
byarkitekt

Grete Hennissen
arkitekt hos Byarkitekten